

VIII. XIZMATLAR

2019 yil yanvar-dekabr oylarida bozor xizmatlari ishlab chiqarishning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha hajmi 5673,9 mlrd. so'mni tashkil qildi va 2018 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o'sish 112,5 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha bozor xizmatlari ishlab chiqarish (2019 yilning yanvar-dekabr oylari uchun)

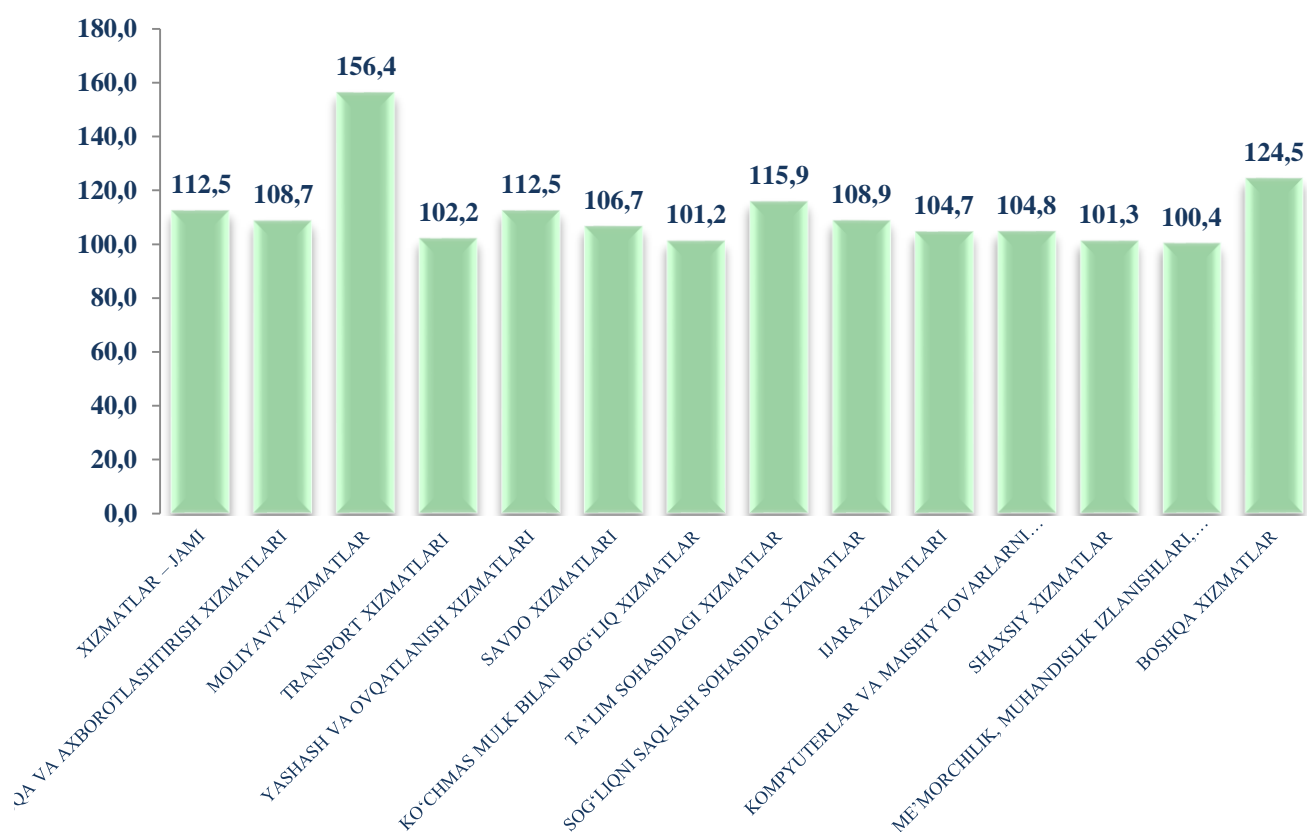
	<i>Mrld. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, %</i>	<i>Jamiga nisbatan %</i>
Xizmatlar – jami	5673,9	112,5	100,0
<i>shu jumladan asosiy turlari bo'yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	302,0	108,7	5,3
moliyaviy xizmatlar	953,2	156,4	16,8
transport xizmatlari	1 407,2	102,2	24,8
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	1 342,7	101,6	23,7
yashash va ovqatlanish xizmatlari	134,0	112,5	2,4
savdo xizmatlari	1 589,9	106,7	28,0
ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	172,6	101,2	3,0
ta'lim sohasidagi xizmatlar	273,8	115,9	4,8
sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	96,2	108,9	1,7
ijara xizmatlari	127,3	104,7	2,3
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	198,9	104,8	3,5
shaxsiy xizmatlar	178,2	101,3	3,1
me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	83,2	100,4	1,5
boshqa xizmatlar	157,4	124,5	2,8

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida yuqori hajm savdo xizmatlari (1589,9 mlrd. so'm), transport xizmatlari (1407,2 mlrd. so'm), moliyaviy xizmatlar (953,2 mlrd. so'm), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (302,0 mlrd.so'm)ga to'g'ri keladi.

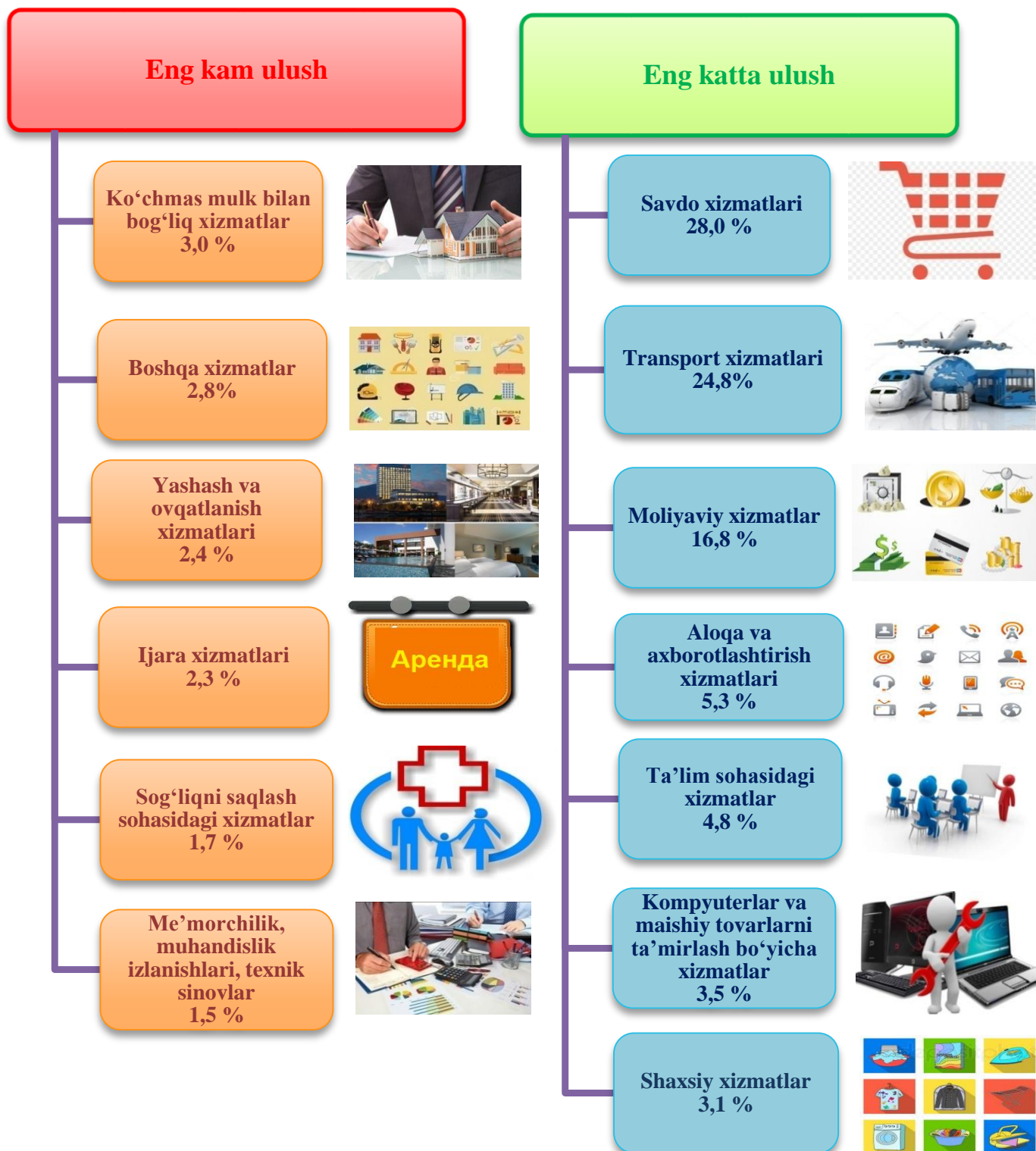
Eng kichik hajm me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (83,2 mlrd. so'm), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (96,2 mlrd. so'm), ijara xizmatlari (127,3 mlrd. so'm) ga to'g'ri keladi.

Shuningdek, moliyaviy xizmatlar (156,4 %), boshqa xizmatlar (124,5), ta'lim sohasidagi xizmatlar (115,9 %), yashash va ovqatlanish xizmatlari (112,5 %) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (108,7 %) o'sish sur'atlari yuqori bo'ldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi (2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari – 28,0 % ulush bilan etakchi o'rinni egallaydi. Xozirgi vaqtda savdo sohasi iste'molchilarning bozor talabini shakllantirish jarayonida faol ishtirokchi xisoblanadi. Bugungi kunda savdo xizmatlari mamlakat iqtisodiyotida ko'rsatilayotgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil etadi. Respublikada zamonaviy axbarot texnologiyalardan foydalangan holda chakana savdo tarmoqlari faol rivojlanmoqda.

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (28,0 %), transport xizmatlari (24,8 %), moliyaviy xizmatlar (16,8 %) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (5,3 %) to'g'ri keladi.

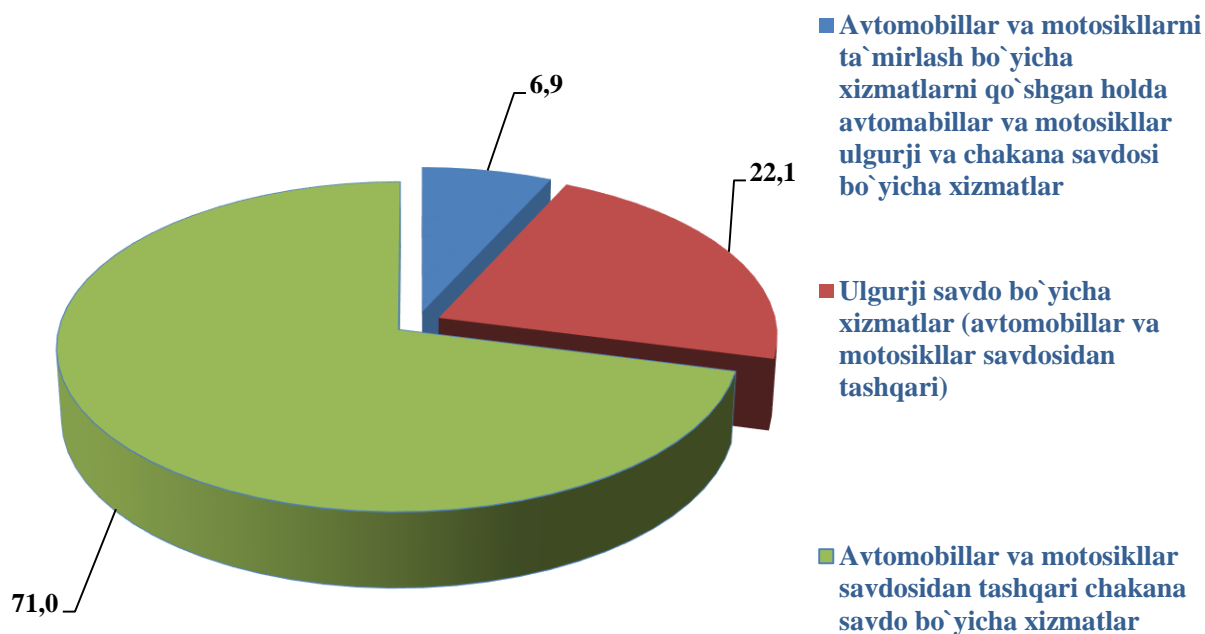
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlar me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (1,5 %), shuningdek sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (1,7 %) ga to'g'ri kelgan.

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda viloyatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko'rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta'sir ko'rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifati va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

2019 yil yanvar-dekabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 1589,9 mlrd.so'mga teng bo'ldi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 28,0 % ni tashkil etdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan savdo xizmatlarining hajmi 283,4 mlrd.so'mga oshdi.

Savdo xizmatlarining tarkibi (2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar katta salmoqqa ega bo'lib, uning ulushi 71,0 % ni tashkil etadi.

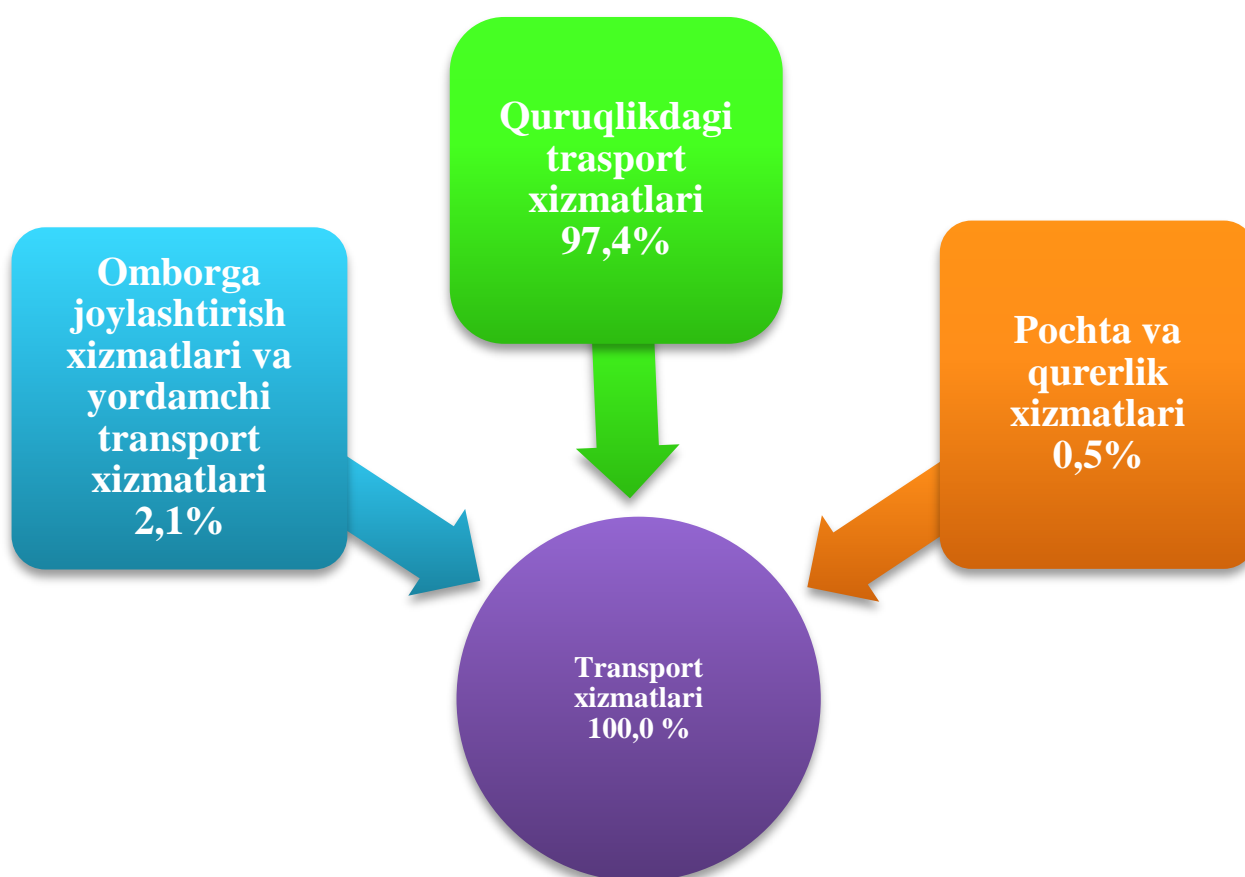
Ulgurji savdo bo'yicha xizmatlarning (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 22,1 % ga etdi.

Avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar umumiy savdo xizmatlari hajmida 6,9 % ni egallaydi.

Transport xizmatlarining umumiy hajmida quruqlikdagi transport xizmatlari – 97,4 %, omborga joylashtirish xizmatlar va yordamchi transport xizmatlari – 2,1 %, pochta va kurerlik xizmatlari–0,5 % ni tashkil etadi.

Transport xizmatlarining tarkibi

(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtda rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo'ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashtirishida hal qiluvchi rol o'ynaydi.

Ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdagi xizmatlarning paydo bo'lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta'sir ko'rsatadi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi,%
(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

2019 yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 302,0 mlrd.so'mga teng bo'ldib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan usish sur'ati 108,7 % ni tashkil etdi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hijmidagi ulushi 5,3 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (96,8 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va b.q.) hissasiga to'g'ri keladi.

Pul-kredit tizimini isloh qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta'minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo'shimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug'urta tashkilotlariga ko'rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Zamonaviy bank xizmatlariko'rsatish, jumladan "raqamli" banklar va chakana xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan bank bo'linmalarini tashkil etish uchun innovatsion bank texnologiyalarini joriy qilish,masofadan turib bank xizmatlarini ko'rsatish, to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga yordam beradi.

Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, %

(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Natijada, 2019 yil yanvar-dekabr oylarida ko'rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 953,2 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'sish 156,4 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi 90,2 % ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 7,1 % ni, yordamchi moliyaviy faoliyat 2,7 % ni tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 70,8 % ulush bilan etakchilik qilmoqda. Yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 29,2 % ga to'g'ri keladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning tarkibi,
 % (2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

**Yashash va ovqatlanish
 bo'yicha xizmatlar -100 %**

**Oziq-ovqat va ichimliklar
 bilan ta'minlash xizmatlari**
70,8 %

Yashash bo'yicha xizmatlar
29,2 %

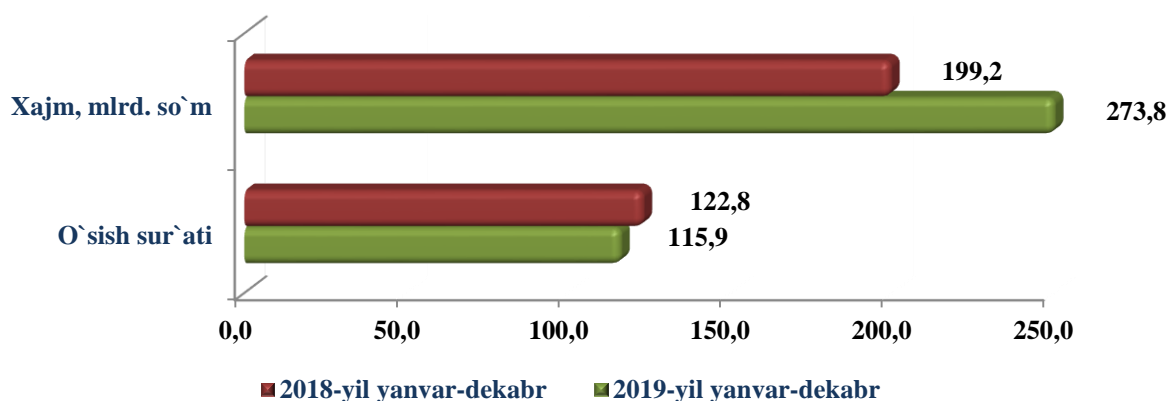
2018 yil yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslanganda yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar ulushining ko'payish omillaridan biri viloyatda turizm faoliyatini rivojlantirish xisoblanadi. Jaxonga mashhur Xiva shahrining tarixiy yodgorliklari, zamonaviy shaharlar, O'zbekistonning betakror tabiati, noyob milliy taomlari, shuningdek, xalqimizning betakror mexmondo'stligi sayohatchilarni o'ziga jalb qiladi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati 112,5 % ni tashkil etdi.

Ta'lim sohasidagi xizmatlarning hajmi va o'sish sur'ati, %
 (2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobiy o'zgarishlarni qo'llab-quvvatlab, ma'naviyatni yuksaltirishga hissa qo'shadi.

2019 yilning yanvar-dekabr oylarida yuqori o'sish sur'atlari shuningdek ta'lim sohasidagi xizmatlarda – 115,9 % erishildi. Ta'lim sohasida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi 273,8 mlrd. so'mga teng.

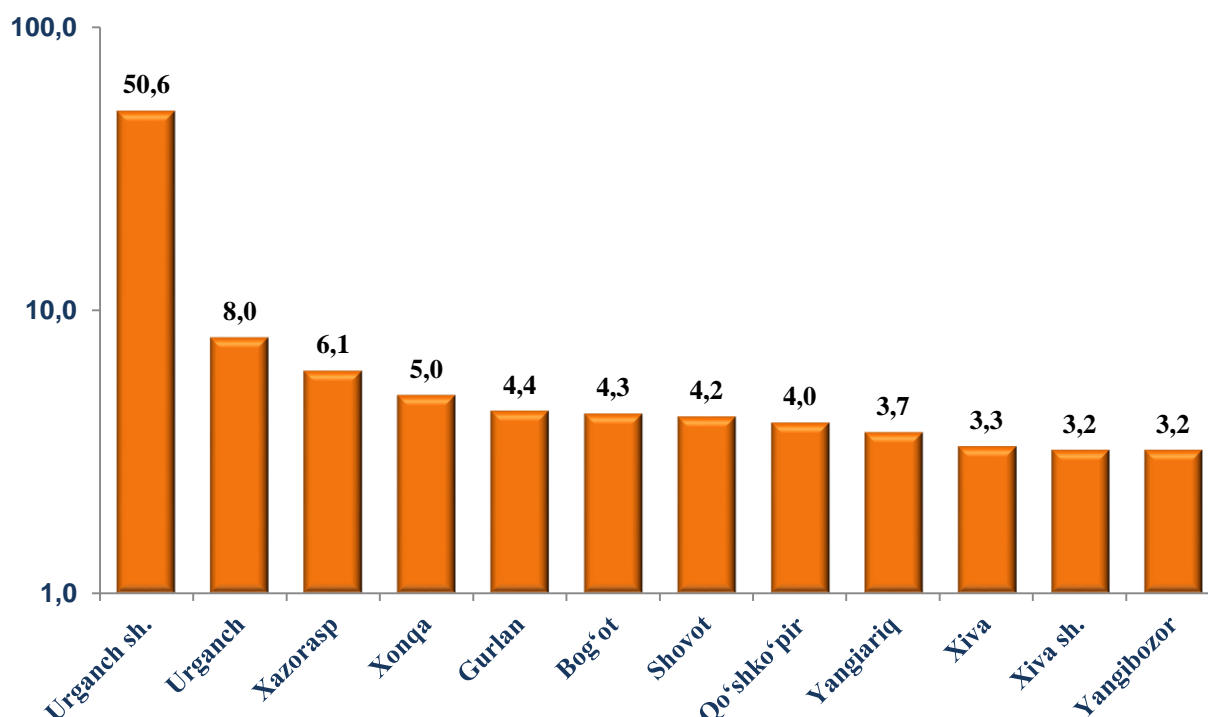

O'tgan yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslanganda ta'lim sohasidagi xizmatlarning hajmi 74,6 mlrd.so'mga oshdi.

2019 yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida ko'rsatilgan xizmatlar hajmi.

	<i>Mrd. so'm</i>	<i>O'sish sur'ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Xorazm viloyati	5673,9	112,5	100,0
Urganch shahri	2870,7	119,0	50,6
Xiva shahri	181,6	110,1	3,2
<i>tumanlar:</i>			
Bog'ot	243,1	104,9	4,3
Gurlan	251,8	101,0	4,4
Qo'shko'pir	236,0	113,1	4,2
Urganch	453,6	104,3	8,0
Xazarasp	347,8	103,6	6,1
Xonqa	286,1	111,2	5,0
Xiva	187,3	107,8	3,3
Shovot	228,3	104,1	4,0
Yangiariq	209,1	106,5	3,7
Yangibozor	178,5	105,4	3,2

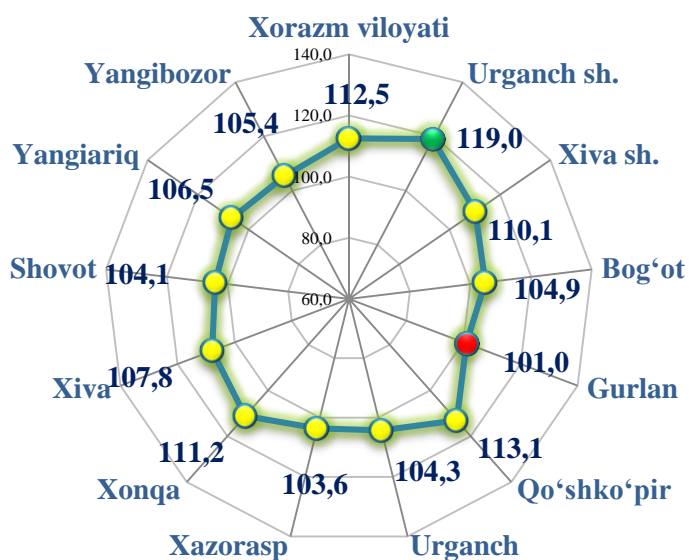
Viloyat bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida shahar va tumanlarning ulushi
(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Urganch shahri (50,6 %), Urganch (8,0%), Xazorasp (6,1 %), Xonqa (5,0 %) tumanlarida kuzatilmoqda.

Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Yangiariq (3,7 %), Xiva (3,3 %), Yangibozor (3,2 %), Xiva shahri (3,2 %) tumanlari egallaydi.

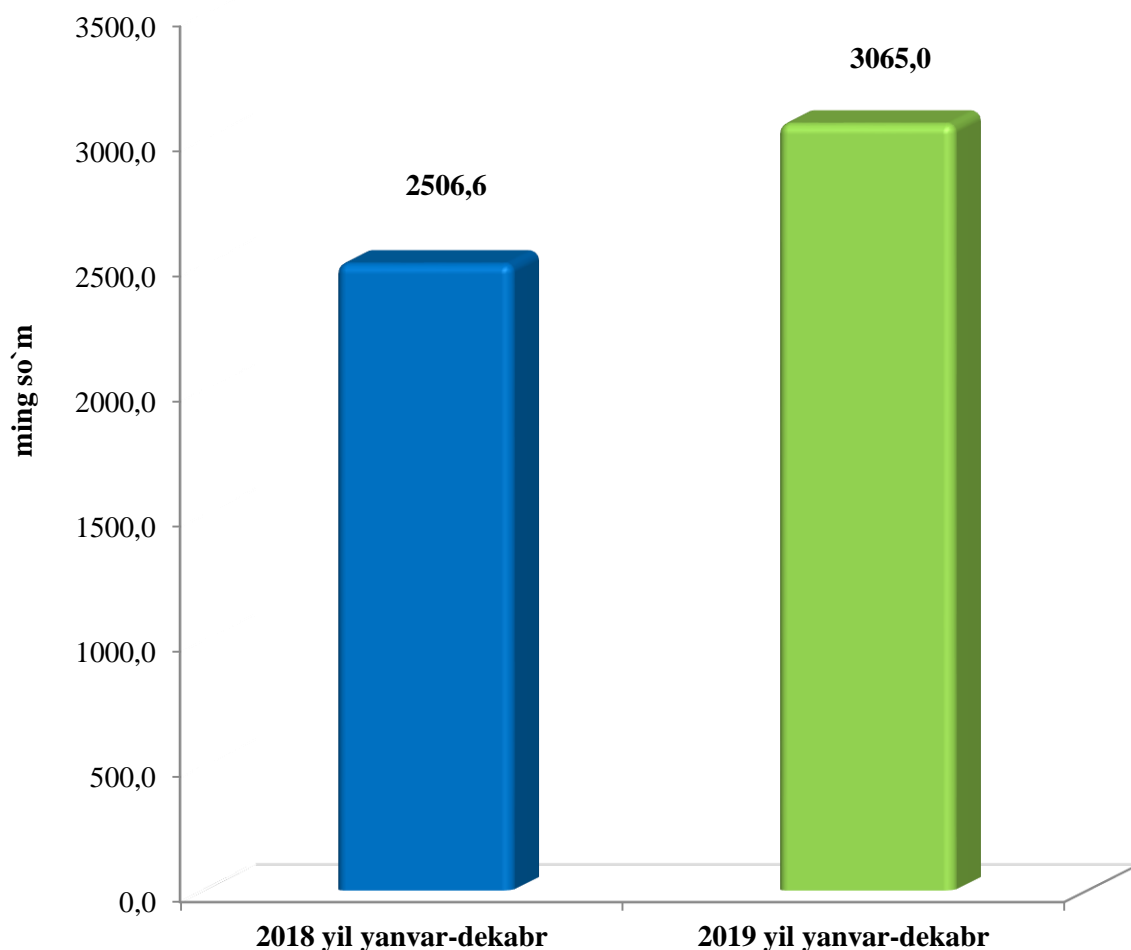
Hududlar bo'yicha bozor xizmatlarining o'sish sur'ati, %
(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

2018-yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, 2019-yil yanvar-dekabr oylarida eng yuqori o'sish sur'atlari Urganch shahri (119,0 %) va Qo'shko'pir tumanida (113,1 %) qayd etildi.

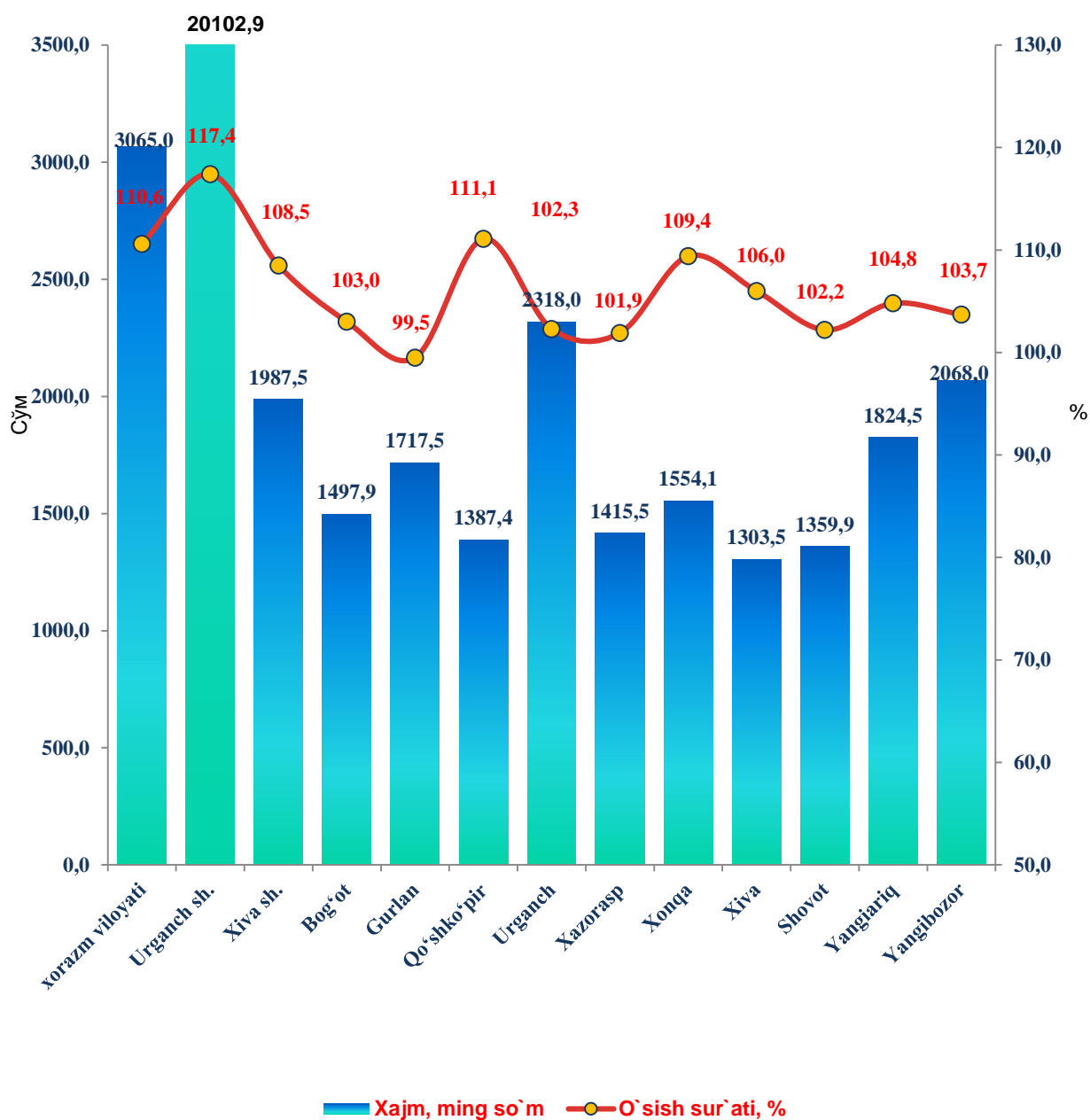
Xorazm viloyatida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda. Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2018 yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 558,4 ming so'mga oshib, 3065,0 ming so'mga teng bo'ldi. O'sish sur'ati 110,6 % qayd etildi.

Viloyat bo'yicha aholi jon boshiga ko'rsatkichlar
(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo'naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish uchun eng muhim shartlardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor islohotlarining ijobiy natijalari xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal etishda uning rolini oshirish bilan uzviy bog'liqdir.

**Shahar va tumanlar bo'yicha aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor
xizmatlarining hajmi va o'sish sur'ati
(2019 yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng yuqori ko'rsatkich Urganch shahrida (20102,9 ming so'm), Urganch (2318,0 ming so'm), Yangibozor (2068,0 ming so'm), va Xiva shahrida (1987,5 ming so'm) tumanlariga to'g'ri keladi.

Hududlar o'rtasida aholi jon boshiga ko'rsatilgan xizmatlar bo'yicha eng past ko'rsatkich Xiva (1303,5 ming so'm), Shovot (1359,9 ming so'm) va Qo'shko'pir (1387,4 ming so'm) tumanlarida kuzatildi.

2018yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, 2019-yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining eng yuqori o'sish sur'atlari Urganch shahrida (117,4 %) va Qo'shko'pir tumanida (111,1 %) qayd etildi.